

Referat af møde i SUK-udvalget fredag d. 23. oktober 2009 kl. 11-15

i Skt. Johannes Kirke, Haraldsgade 10, 7100 Vejle

<p>1. Hvem er vi?</p> <p>Afbud: Marie Holm, Fyns Stift Anne Assenholt DKG Susanne Kolby, KFUM-spejderne Bodil Terkelsen, Menighedsrådsforeningen Dorte, Lolland-Falsters Stift</p>	<p>Stinna Ahrenst, Roskilde Stift Loa, Aalborg Stift Ian, Ribe Stift Anni, Århus Stift Rikke Holm, Haderslev Stift Povl Gøtke, TPC Jens Maibom, FDF Jakob, FDF Kristian, Viborg Stift Karen-Bolette Berg, Helsingør Stift + De grønne pigespejdere Charlotte Hofman-Bang, Kirkefondet, observatør Per Ramsdal, Københavns Stift Leise Christensen, TPC - dagens oplægsholder</p>
<p>2. Godkendelse af dagsorden</p>	<p>Ok</p>
<p>3. Godkendelse af referat fra sidste møde</p>	<p>Ok</p>
<p>4. Valg af referent til næste møde</p>	<p>Rikke Holm, Haderslev</p>
<p>5. Samtalepunkt: Konfirmandundervisning anno 2009 v. Leise Christensen, TPC. Er der noget her, vi kan bruge i arbejdet med unge & kirke?</p> <p>Vi arbejder med gruppen 15+ i SUK</p> <p>Leise Christensen har på TPC beskæftiget sig med konfirmander - en international undersøgelse af, hvad konfirmander tænker om konfirmationsforberedelsen i lutherske kirker i Europa. Deres forventninger, deres baggrund inkl. baggrundsviden, deres tanker om basale spørgsmål vedr. tro og troens praksis og indhold.</p> <p>De blev spurgt ved indledningen til forløbet og kort før afslutningen. Præsterne er også blevet spurgte.</p> <p>Man har undersøgt om der er sammenhæng mellem forventninger og praksis og om der er sammenhænge mellem konfirmandernes og præsternes forventninger.</p> <p>(Spørgsmål fyldte 5 A4-ark)</p> <p>1100 konfirmander er spurgt i DK</p> <p>Da der ikke skal ret mange præster til at undervise så mange, er undersøgelsen for præsternes vedkommende lidt usikker.</p> <p>Resultater:</p> <p>Konfirmanderne kan godt lide deres præst - nærmest uanset hvad.</p> <p>Overraskende: At konfirmanderne ikke flytter sig ret meget rent trosmæssigt i forløbet.</p> <p>Overraskende: Hvor megen vægt præsterne lægger på det kundskabsformidlende - mens det troslivsmæssige ikke får samme plads.</p> <p>Konfirmandernes gudsbillede:</p> <p>De kender ikke til bønspørgsmål - kun 5 % beder, jævnt fordelt på land og i by. De lærer at bede - i hvert fald Fadervor (som de vel nærmest opfatter som en remse fælles med trosbekendelsesremsen?)</p> <p>Der er intet der tyder på, at de begynder at bede i løbet af forberedelsen.</p>	

Konfirmanderne lærer, at Gud er god og kærlig og omsorgsfuld.

(Får de Deus Absconditus - den skjulte Gud - med i deres gudsbillede?) ’

Det lader ikke til, at de tror, at Gud kan gribe ind i deres liv. De tror ikke på Gud som skaber - heller ikke efter forberedelsen.

Men præsterne gør ofte meget ud af at forklare konfirmander, at verdenstilblivelsesteorier som Big Bang-teorien sagtens kan eksistere sammen med troen på Gud som skaber - det bliver bare ikke til tro.

Gud bliver en form for ”dagplejemor” - som ikke kan gribe ind i menneskers liv. Det tror konfirmander ikke på.

Langtrækkende virkninger er endnu ikke undersøgt i DK - men fra Finland kendes undersøgelser: De konfirmander, der har været glade for deres konfirmandforløb har som voksne et langt bedre forhold til og mere positivt syn på den finske kirke end dem, der har haft et dårligt forløb, som er præget af skepsis og afstandtagen.

Der er meget at tage fat på, børnene virker interesserede nok, men sine steder får de nok stene for brød.

De holder af leg, quizzer, sport, gruppearbejde højt.

Ud af 0 pædagogiske metoder vægter konfirmanderne det kreative, praktiske højest - mens præsterne vægter det mundtlige højest.

Piger og drenge er enige om disse ønsker.

Forskel på kønnene viser sig i holdningen til det trosmæssige, hvor pigerne er langt mere positive end drengene. Man har nok en opgave med at gøre kirke og kristendom mere drenge-relevant - da det er de unge mænd, der senere melder sig ud.

Det kirkelige børne- og ungdomsarbejde gør et vigtigt stykke arbejde, da det viser sig, at børn med fortid herfra, har en større viden og tro end dem, der ikke har.

Konfirmanderne kan ikke huske, at de har gået til minikonfirmand eller kristen børneklub, fordi profilen i dette arbejde ikke er særlig skarp kristen.

Konfirmationsfesten er meget vigtig for dem. Pigerne glæder sig mest til festen, drengene til pengene og gaverne.

Det vigtigste livstema og trostema for dem er **venskab**. For drengene er det krop og seksualitet. Pigerne har lidt større interesse i det med Jesus end drengene.

Præster er meget enige i, at venskab er et vigtigt tema i konfirmationsforberedelsen.

Kun 6 % af præsterne var hellere fri for konfirmanderne.

Undersøgelsen giver vigtig inspiration til forberedelsen og viden om konfirmanderne.

Præsterne vægter forberedelsen højt og anser det for at være et vigtigt stykke arbejde.

Konfirmandernes egne holdninger: Mange har takket for at blive spurgt.

Gider ikke se film, hvis det ikke har et formål.

En enkelt skrev, at vedkommende ville ønske, at han havde hørt noget om Gud og Jesus.

Der udtrykkes ønske om, at præsten ikke taler så meget, som det praktiseres.

Men hvad skal vi sproglige præster gøre? Finde nogen, der kan hjælpe blandt forældrene eller sognebørnene.

Leises håb er, at undersøgelsen kan give et skub til præster, sådan at de sørger for at finde ressourcepersoner i sognene.

Undersøgelsen er værdifuld i det pædagogiske.

Man kan se nu, at kristendommen er blevet opprioriteret i skolen, og at børnene har en større baggrundsviden end

tidligere.

Det kan give anledning til at lære dem om troens styrke frem for den rene vidensformidling.

Lærdommen skal ind på en anden måde end udelukkende gennem ørene. Mange af konfirmanderne har fået ord nok, og de vil gerne lave noget andet, når de er til præst.

I forbindelse med anden undersøgelse (minikonfirmander) kan Leise C. og Povl G. konstatere, at læringsstilen stadig er meget ord-båren blandt præsterne.

Hvad har man tænkt sig at bruge undersøgelsen til?

Det videnskabelige værk kommer på engelsk til februar. Pris kr. 100 - kan bestilles på TPC.

Kurser på TPC forsøger at lære præsterne andre læringsstile.

Præsternes arbejdsstil svarer til folkeskolen for 20-30 år siden. Konfirmanderne er ikke vant til at sidde stille og lytte - kulturшок at komme til præst.

Forordningen giver en utrolig frihed for præsterne til at tilrettelægge forberedelsen - men den udnyttes ikke helt til grænserne.....

Det er også problematisk, hvis præsten er den eneste repræsentant for det kristne fællesskab, som konfirmanderne møder. Det har taget mange år at acceptere, at den kristne børneopdragelse ikke findes i hjemmet. Og at den heller ikke findes i skolen.

Børne- og ungdomspræster er et tiltag rettet mod denne mangel - og SUK kan også ses i sammenhæng med denne bestræbelse.

Er der noget, vi skal være særligt opmærksomme på, når vi fremover tilrettelægger undervisning og gudstjeneste? Fremover er det nok vigtigt at spare på ordene - præstens tale - og opprioritere de sider af formidlingen. Man kan godt skelne mellem "det, der høres" og "det, der høres" - sådan at man kan godt kan sige meget med få ord.

Ungdomsgudstjenester, natkirker, andre alternativer skal også hele tiden være opmærksomme på, hvornår det er de mange ord, der er på sin plads.

Tale til hjernen - mangler vi hjertesproget i konfirmationsforberedelsen? Det er væsentligt at skelne mellem hjernesprog og hjertesprog.

I Finland arbejder man meget med konfirmandlære, hvor arbejdet foregår på en helt anden måde.

Præsterne har ikke megen viden om de mange læringsstile - og ikke megen tid til at få det lavet om. Ofte bliver det en gentagelse af sidste år og forrige år.

Cecilie Rubow: En ung præst har sagt: I ritualbogen er selve livet! Men det er galimatias - set udefra. Det er jo en sort bog! Teologer kan 300 ord og dem sætter de sammen på forskellig måde - men de er utilgængelige for dem, der står udenfor.

Det giver kaos at skifte undervisningsstil - og derfor kræver det mod af præsten. Trygheden mistes - komfortzonen forlades.

Råd: Når man står på afgrundens rand - skal man nyde udsigten!!

Så længe ritualbogen er en lukket bog - også selv om den er åben - bliver der ingen formidling.

Hvad gør vi med ritualbogen - nu da vi er ndt til at tage hensyn til, at mennesker ikke nødvendigvis forstår bedst via ord.

En af vore opgaver i SUK er at arbejde med unge-liturgi - og her kunne man inddrage erfaringerne fra konfirmandundersøgelsen - at man med fordel kan spare på ordene.

Hvem er egentlig målgruppen for den klassiske højmesse? Hvornår i livet begynder man at elske højmessen?

Hænger det sammen med alder eller læringsstil (intellektuel stil).

Mange mennesker synes at højmessen er dødkedelig.

Er det ved at være tiden, hvor højmessen skal betragtes som en sær-gudstjeneste for en bestemt målgruppe på linje med andre sær-gudstjenester, i stedet for at lade som om den er samlende for alle kristne.

Man må som præst ikke glemme, at det selvfølgelig er sjovere at være præst i en gudstjeneste, end det er at være menighed.

Hvis vi vil have folk til at elske gudstjenesten, så skal vi give gudstjenesten til dem.

Vær med til at give muligheder.

Involvering svarende til stedets mennesker.

Eks: At lave en prædiken-samtale med sognebørnene inden gudstjenesten.

Hvad ville være en gudstjeneste for mænd og drenge?

Forberedelsen, producere effekter, klokkringning,

Drenge mødes om en ting, en aktivitet

Piger går op i det relationelle ved aktiviteten

Måske kan man i sin forkyndelse og undervisning lægge vægt på noget af det ved at være en kristen, som er svært og udfordrende og en opgave, der skal løses. Det vil måske appellere til drenge og mænd.

Litteratur:

Does Confirmation Training Really Matter, Kati Niemela. *Om forholdene i Finland vedr. langtidseffekten af konfirmationsforberedelse.*

6. Handlingsplan 2009. Der sættes fokus på SUKs fremtidige struktur - specielt SUKs sammensætning.

Biskopperne har udpeget biskop Steen Skovsgaard som kontaktperson mellem biskopper og SUK.

Sammensætningen af SUK:

Er det ved at være tiden, hvor vi skal overveje, om SUK-udvalget er rigtigt sammensat?

Vi har tidligere talt om det, og der har også været følere fra IM, så måske skal medlemsskaren udvides?

Det er biskoppernes afgørelse, hvem der inviteres med i SUK.

Økonomi: Det fremgår med al ønskelig tydelighed, at stifterne ikke bidrager til den fælles pulje - og vi kan ikke lægge budget, så længe vi ikke ved, hvad vi har at gøre med.

FDF har finansieret en del af SUKs arbejde, men det burde vel være folkekirkens udgift og regskabsførelse

Det ville være fint og måske ligefrem logisk, at økonomien blev forvaltet fra Lolland-Falsters Stift.

Y's Men: Vi har fået kr. 29.389,05 fra Y's Men, Region Danmark, til SUKs aktiviteter. De er søgt til udgivelser og kursusvirksomhed. Vi var repræsenteret ved uddelingen.

Samtalepapir fra Steen Skovsgaard - besvaret af Jens Maibom - se bilag ”svar på spørgsmål fra biskopperne”.

Kontakten til biskopperne:

SUK kunne godt tænke sig, at der blev et fast årligt møde med biskopperne - med en drøftelse af aktuelle udfordringer eller temaer.

<p>7. Samtalepunkt: Folkekirken og SUK. Biskop Steen Skovsgaard deltager.</p>	<p>Biskoppen blev budt velkommen. Jens Maibom fremlagde SUKs synspunkter (se pkt. 6 og samtalepapiret)</p> <p>Biskoppen mente bestemt, at folkekirkenes fælles administration under Lolland-Falsters Stift kan varetage opgaven med at føre regnskab og sende opkrævninger til stifterne.</p> <p>Mht. sammensætningen af SUK: Vi bad om at biskopperne bekræftede, hvorledes udvalget er sammensat - evt. med en udvidelse af en repræsentant fra IMU.</p> <p>Mht. deltagelse af biskop: Biskoppen vil gerne deltage i et møde en gang om året.</p> <p>SUKs beretning til biskopperne (bispemøde i den kommende uge). Der er mange ungdomspræster blandt SUK-medlemmerne. (13 ungdomspræster i landet) Der er kommet flere SUK-udvalg på stiftsplan. Ved hvert møde har vi et aktuelt samtalepunkt - evt. med oplægsholder udefra. Vi vender tilbage til De 10 teser og forsøger at holde os orienteret om, hvordan det går med at få dem gjort til virkelighed. Kurset "Kirkepiloter" arrangeres i regi af SUK - i år for 5. gang.</p> <p>TPC arrangerer et kursus årligt, der fungerer som værksted og inspiration for SUK.</p> <p>Vi gjorde opmærksom på, at det kan være uheldigt, når ungdomspræstestillinger skal være kombinationsstillinger, da det kan kræve særdeles skæve arbejdstider at møde de unge, hvor de er.</p> <p>Vi forestiller os stadig, at der godt kunne være en ungdomskirke i hvert stift. Man kunne bruge en eksisterende kirke eller et andet rum, der permanent er "rigget" til ungdomsgudstjenester, med et fastansat personale (ungdomspræst, musik, kirketjener etc.) En kirke, der kan "lånes" af stiftets præster, hvis de har lyst og kræfter til at lave ungdomsgudstjenester.</p> <p>Ungdomspræster ansat af flere kirker i fællesskab, bliver nogle gange "fanget" i en form for konkurrence, hvor hver menighed i samarbejdet vil se, hvad de får for deres penge.</p> <p>Biskoppen talte om Modeus' tanker om, at man helst skal undgå specialmenigheder og specialgudstjenester, og i stedet arbejde for fællesskabet på tværs af alders- og andre grænser. Flere af udvalgets ungdomspræster talte om de mange specialgudstjenester vi i forvejen tilbyder på plejehjem og delvist i højmessen, som ikke entydigt taler til alle. Men der er grøde i ungdommens interesse for ungdomsgudstjenester, og der skal mere til, der skal ungdomspræster og ungdomsgudstjenester.</p>
---	---

	<p>Vi påpegede også, at der er en opgave i at få ”sluset” mennesker fra ungdomskirkerne til sognemenighederne. En opgave som ligger og venter på os i fremtiden, når ungdomskirkerne er kommet rigtig godt i gang.</p> <p>SUK er repræsenteret i folkekirkens/TPCs udvalg om kristendomsundervisning.</p> <p>Biskoppen påpegede, at det er nødvendigt, at SUK laver et budget</p>
8. Siden sidst - fra stifter og udvalgsmedlemmer	<p>Haderslev Stift: Ungekonference om Tro og Viden, april 2010. Stort anlagt projekt, kendte navne og mange ansøgninger til fonde om midler.</p> <p>Ungdomslejr på kirkedage: Forslag til konferencier - kom med idéer til Rikke Holm, Haderslev Stift Idéer til workshops - også til Rikke Holm</p> <p>Hele landet: Anni fra Århus har planer sammen med Folkekirkens Nødhjælp om ungdomsgudstjenester i hele landet på samme klokkeslæt fredag d. 5. marts. Ideerne kredser om et diakonalt tema og elektronisk forbindelse mellem gudstjenesterne, så man oplever live, hvordan vi er til gudstjeneste sammen.</p> <p>Kirkefondet: Lancerer en undersøgelse om unge voksne i folkekirken d. 6.11.2009 i København.</p> <p>Aalborg: 30.10. Nat- og aftengudstjeneste 7.11. Open Church Club 13.11. Freestylegudstjeneste</p> <p>Brorson, København: Uge 10 - turné med rockgudstjenester</p> <p>Viborg Stift Rockgudstjeneste i Struer Kirke d. 5. november med musik af Nephew, Coldplay og Depeche Mode</p>
9. Eventuelt - herunder næste møde	Jens rundsender datoforslag til alle. Passer mødetidspunktet til togtiderne.

Således opfattet og nedskrevet, 23.10.2009. Karen-Bolette Berg